

YÖNETMELİK

Gümrük Müsteşarlığından:

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Yetki

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; Türkiye'ye gelen veya Türkiye'den giden yolcular ile transit yolculara, diplomatik muafiyetten yararlananlara, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemilere, yat limanlarına gelip giden veya kışlayan yat ve tekne sahiplerine, Gümrük Müsteşarlığınca belirlenecek diğer kişilere satış yapmak üzere açılan gümrüksüz satış mağazaları ve bunların depolarının kuruluşuna, işleyişine ve buralardan eşya satışına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun Gümrük Antrepo Rejimini kapsayan hükümleri ve Kumanya ile ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlık,
- Depo: Aynı firmanın çeşitli yerlerde bulunan mağazalarının stok ihtiyacını karşılamak amacıyla eşya konulan ve Gümrük Kanunu ile 31/5/2002 tarihli ve 24771 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen özellikleri taşıyan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Gümrüksüz Satış Mağazası (Mağaza): Birinci maddede belirtilen kişilere satış yapmak üzere tesis edilen ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığını,
- Uçakta Satış Mağazası: Yolculara uçak içinde satılmak amacıyla sadece yabancı ülkelere sefer yapan uçaklara eşya teslimi yapmak üzere hava sınır kapılarında yolculardan arındırılmış yerlerde açılan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Yolcu: Herhangi bir amaçla (ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi, turizm ve benzeri) kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden kara yolu, demir yolu, deniz yolu veya hava yolundan biriyle Türkiye gümrük bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ile yabancılar ve herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen Türkiye'de oturan Türkler veya yabancılar ile Türkiye'den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türkleri veya yabancıları,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen "mağaza" ve "gümrüksüz satış mağazası" atıfları aksi belirtilmedikçe uçakta satış mağazasını da kapsar.

Yetki

MADDE 4 – (1) Müsteşarlık;

- Mağaza ve depo açma izni vermeye ve işletme izninin iptaline,
- Mağazaların kuruluş, işleyiş, eşya satış ve gümrük vergilerinin tahsil esaslarını belirlemeye,
- Mağazadan satılabilecek eşyayı, miktarını, kıymetini ve eşya alabilecek kişileri saptamaya,
- Özel veya zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve gerekli tedbirleri almaya, yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Müracaat Koşulları ve Faaliyet Konuları

Mağaza ve depo açma izni verilebilecek olanlar

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca mağaza ve depo açma izni verilebilecek olanlar şunlardır:

- Kamu kuruluşları,
- 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş limited veya anonim şirketler.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen şirketlerin;

- Asgari beş yıldır faaliyette bulunuyor,
- Ödenmiş sermayeleri ve ihtiyatları toplamının en az 500.000 (beşyüzbin) YTL,
- Son beş yılda ödediği kurumlar vergisinin basit ortalamasının en az 20.000 (yirmibin) YTL, olması şarttır.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği yılı izleyen yıllarda yapılan başvurularda son beş yılda ödenen kurumlar vergisinin basit ortalaması olarak aranacak tutar, başvurudan önceki yılda uygulanan tutarın Maliye Bakanlığınca yine o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle bulunur.

Başvuru için aranan şartlar

MADDE 6 – (1) Mağaza ve depo açma izni başvurularında aşağıdaki şartlar aranır:

a) Yönetim Kurulu üyeleri ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip olanların affa uğramış olsalar dahi, hırsızlık, emniyeti suistimal, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira, irtikap, rüşvet ve ihtilas cürümlerinden biri dolayısıyla hapis cezası veya 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten mahkûmiyetinin bulunmaması,

b) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1 ila 6 numaralı bentlerinde) belirtilen fiilleri işlememiş olmak,

c) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan örneğe uygun ve noter huzurunda düzenlenen taahhütname (Ek-1) verilmesi,

ç) Depo ve mağaza olarak açıp işletilecek yerin başvuru sahibine ait olmaması durumunda tasarruf ve intifa senetlerinin veya bu yerin kiralandığını gösteren sözleşmenin ibraz edilmesi,

d) Mağaza ve depo işletmeciliği nedeniyle Devlete (ikmalen, re'sen ve idarece tarh olunan vergiler nedeniyle mükellefçe idarî yargı mercilerinde açılan davalara ilişkin olup kesinleşmemiş olanlar hariç) vergi borcu bulunmaması,

e) Mağaza ve depo binasının ve eklentilerinin yerini, cinsini, alanını ve hacmini, büroların iç ve dış tertiplerini gösteren resmî plan veya krokileri ile mağaza ve deponun bulunduğu bina ve eklentilerinin iç ve dış fotoğraflarının ibraz edilmesi.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen yönetim kurulu üyelerinden ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip olanlardan Türkiye'de ikamet etmeyenlerin yurt dışında mukim olduklarına ilişkin belge ibraz etmeleri hâlinde Türkiye'de adli sicil kayıtlarının bulunmadığına ilişkin belge ibraz etmeleri istenmez.

(3) Mağaza olarak açılmak istenilen yerin mülkiyetine veya tasarruf hakkına sahip ilgili kuruluşlar tarafından (Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ve benzeri) mağaza işletmeciliğinin tek bir işleticiye verilecek şekilde ihale edilmesi gerekir.

(4) Giriş ve çıkış sınır kapılarında mağaza açılabilmesi için başvuru tarihinden önceki takvim yılı içinde toplam en az 30.000 yolcunun giriş ve/veya toplam en az 10.000 yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlisinin çıkış yapmış olması gerekir. Yat limanları konusundaki özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

(5) İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemilere satış yapacak mağaza açma izni almak için başvuracaklarda ayrıca aşağıdaki şartlar da aranır.

a) Gümrük denetimine tabi gemilere sefer yapacak deniz araçlarına mahsus izin belgesi bulunan en az 1 adet deniz hizmet teknesi,

b) Mağaza adına düzenlenmiş VHF cihazı (deniz haberleşme cihazı) işletme izni,

c) Deniz Ticaret Odasına kayıt.

(6) Uçakta satış mağazaları, eşyanın mağazaya alınmasından uçakta satışına kadar geçen süreçte doğacak eksiklik ve suistimalden dolayı gerekecek idarî ve adli yaptırımlardan, hava yolu şirketlerinin de müşterek ve müteselsil sorumlu olacağına dair noter onaylı taahhütname (Ek-2) ibraz etmek zorundadır.

Başvuru mercii

MADDE 7 – (1) Depo ve mağaza açmak isteyenler bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen şartların varlığını kanıtlayan belgelerle birlikte depo ve mağazanın denetimi altında bulunacağı gümrük müdürlüğüne başvururlar.

(2) Gümrük müdürlüğü başvuru belgelerini inceler, eksiklikleri varsa tamamlattırır ve oluşturulacak heyet tarafından düzenlenen görgü raporunu da ekleyerek görüşü ile birlikte bütün belgeleri, bağlı bulunduğu gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne gönderir. Gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü bu belgeler üzerinde gerekli incelemeyi yapar, görüşünü de belirtmek suretiyle değerlendirilmek üzere bütün belgeleri Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) intikal ettirir.

Faaliyete geçebilmek için aranan şartlar

MADDE 8 – (1) Faaliyete geçebilmek için aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Yapılacak inceleme sonucunda, gümrük idaresinin personel ve fizikî imkânlarının denetimi sağlayamayacağı anlaşılan yerlerde, mağaza açılmasına izin verilebilmesi veya faaliyete geçilebilmesi için bu eksikliğin giderilmesi beklenir.

b) Teminat: Faaliyete geçebilmek için kamu kuruluşları dışındaki firmalarca mağazaların faaliyet konuları ve yerlerine göre Gümrük Kanunu uyarınca aranacak vergi ve cezaya karşılık olmak üzere, Müsteşarlıkça belirlenecek tutardaki nakdin veya banka teminat mektubunun veya hazine tahvil ve bonolarının teminat olarak mağazanın denetimi altında bulunduğu gümrük müdürlüğüne teslim edilmesi gerekir. Gümrük müdürlüğü keyfiyeti Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) bildirir.

c) Faaliyete geçebilmek için Müsteşarlıkça zorunlu uygulamaya konulan bilgisayar sistemine dâhil olunması gerekir.

ç) Süre: Mağaza açma izni verilenlerin izin yazısının kendilerine tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 6 (altı) ay içinde faaliyete geçmeleri gerekir. Bu süre içinde faaliyete geçilmemesi hâlinde verilen izin iptal edilir ve alınan teminat iade edilir. Mağaza açmak için yeniden başvurulabilir.

Mağazaların faaliyet konusu

MADDE 9 – (1) Mağazalar buldukları yerlere ve satış yetkilerine göre aşağıda belirtilen şekilde faaliyet gösterirler.

a) Yolcu girişi yapılan sınır kapılarında açılan mağazalar Türkiye'ye giriş yapan yolculara;

1) Satış tarihinde yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına göre gümrük vergileri ödenmeksizin yurda ithal edilebilecek Zatî Eşya Listesinde yer alan eşyayı,

2) Satış tarihinde yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına göre gümrük vergileri ödenmeksizin yurda ithal edilebilecek yolcu beraberî hediyeîk eşyayı,

3) Satış tarihinde yürürlükte bulunan gümrük mevzuatına göre gümrük vergileri ödenmek suretiyle yolcu beraberinde ithal edilebilecek hediyeîk eşyayı,

4) Müsteşarlıkça uygun bulunacak eşyayı,

b) Yolcu çıkışı yapılan sınır kapılarında açılan mağazalar, Türkiye'den çıkış yapan yolculara, transit yolculara, Türkiye'den çıkış yapan nakil vasıtaları sürücü ve hizmetlilerine;

1) Satış tarihinde yürürlükte bulunan Zatî Eşya Listesinde kayıtlı eşyayı,

2) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre yolcu beraberinde ihraç edilebilecek ve hediye olabilecek miktar ve mahiyetteki eşyayı,

3) Miktarı ve mahiyeti Müsteşarlıkça belirlenen yolcu beraberindeki yerli eşyayı,

4) Müsteşarlıkça uygun bulunacak eşyayı,

c) Diplomatîk muafiyetlerden yararlananlar ile yabancı basın yaym organlarının yabancı uyruklu mensuplarına satış yapmak üzere Müsteşarlıkça belirlenecek mağazalar; cins, miktar ve kıymeti Dışışleri Bakanlığı ya da Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmış takirde belirtilen eşyayı,

ç) İstanbul Boğazi ve Çanakkale Boğazi'ndan transit geçen gemilere satış yapabilecek mağazalar; miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamullerini,

d) Yat sahiplerine satış yapmak üzere yat limanlarında açılacak mağazalar; buraya gelip giden, kışlayan yat ve teknelerde kullanılacak, miktar ve mahiyeti Müsteşarlıkça belirlenecek malzeme, teçhizat, tesisat ve avadanlıklar, satılabilir.

(2) Müsteşarlık çıkış yolcular için kara, hava, deniz ve demir yolu sınır kapılarının özellikleri ve mağazaların faaliyet konuları dikkate alınarak yukarıda belirtilen limitleri ve miktarları 5 misline kadar arttırabilir.

(3) Türkiye'ye giriş ya da çıkış yapan yolcular 1 inci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen eşyayı uçakta da satın alabilirler. Ancak, uçakta satış mağazasının bulunmadığı yerlerde yolculara yönelik mağazalardan da uçaklara eşya satışına Müsteşarlıkça izin verilebilir.

(4) Nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetlileri girişte 1 karton sigara, en fazla 100 cl'lik 1 adet alkollü içki ve en fazla 120 ml'lik 1 adet parfümü yolcu girişi yapılan sınır kapılarında açılan mağazalardan satın alabilirler. Ancak, kara nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetlileri, seyahat ettikleri ülkede, en az üç gün kalmadan dönmeleri hâlinde girişte bu haktan yararlanamazlar.

(5) 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamulleri satılamaz.

(6) Yurda ithal edilecek eşyanın gümrük muayenesinden geçmeden önce alınması şarttır.

(7) Mağazalarda esas itibarıyla serbest dolaşıma girmemiş yabancı menşeli eşya satılır. Yerli üretim eşyasının sadece çıkış yapan yolculara satılmasına Müsteşarlıkça müsaade edilebilir. Bu eşyanın üzerindeki dâhilî vergilerin tahsili, istisna ve muafiyeti vergi kanunlarının ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Mükellefiyet

MADDE 10 – (1) Mağaza işletme hakkı alanlar, Gümrük Kanunu, Gümrük Yönetmeliği, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile dış ticaret rejimi kararları, standardizasyon mevzuatı ve Türk parasının kıymetini koruma mevzuatı hükümlerine uymakla mükelleftirler.

Mağazaların devri

MADDE 11 – (1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depoları Müsteşarlıktan izin alınmaksızın başkalarına devredilemez. Devir taleplerinde, devralacak firmalar için bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirlenen mağaza ve depo açma ve işletme izni verilebilmesi için gerekli şartların tümü aranır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt ve Belge Düzeni

Defter ve belgeler

MADDE 12 – (1) Mağaza ve depo açma izni alanlar aşağıdaki defter ve belgeleri bilgisayar ortamında tutmak ve düzenlemek zorundadırlar.

a) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri,

b) Satış Belgesi,

c) Satış Listesi,

ç) Aylık Satış Listesi,

d) Eşya Yollama Kâğıdı,

e) Stok Cetveli.

Mağaza veya depo giriş-çıkış defteri

MADDE 13 – (1) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri; depoya veya mağazaya alınan ve depodan veya mağazadan çıkan her beyanname veya Eşya Yollama Kâğıdı veya satış listesi muhteviyatı eşyaya ait işlemlerin tarih sırası itibarıyla kaydedildiği defterdir. Her depo ve mağaza için ayrı ayrı tutulur.

(2) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri müteselsil sıra numaralı olur.

Tasdik zamanı

MADDE 14 – (1) Antrepo Giriş-Çıkış Defterinin,

- Öteden beri faaliyete devam edenler için defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda,
  - Yeni faaliyete geçenler için faaliyete geçmeden önce,
  - Defter yapraklarının dolması hâlinde yaprakların kullanılmaya başlanmasından önce,
- tasdik ettirilmesi mecburidir.

Tasdik makamı

MADDE 15 – (1) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri, mağaza ve deponun bulunduğu yerdeki notere veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlara tasdik ettirilir.

Tasdik şerhi

MADDE 16 – (1) Noterlerin yapacağı tasdik şerhi Antrepo Giriş-Çıkış Defterinin ilk sahifesine yazılır ve aşağıdaki bilgileri içerir:

- Firma unvanı,
- İş adresi,
- Defterin nevi,
- Defterin kaç sahifeden ibaret olduğu,
- Defterin kullanılacağı dönem,
- Firmanın denetimi altında bulunduğu gümrük idaresi,
- Tasdik tarihi,
- Tasdik numarası,
- Tasdik yapan makamın mühür ve imzası.

Tasdik şekli

MADDE 17 – (1) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri aşağıdaki şekilde tasdik edilir.

- Defterler sayfa numarası izlediği saptanarak noterce tasdiklenir.
- Mağaza ve depo sahipleri bir yıl içinde kullanacaklarını tahmin ettikleri sayıdaki yaprağı (a) bendinde belirtilen esasa göre tasdik ettirirler. Tasdikli yapraklar bittiği takdirde yeni yapraklar kullanılmadan önce tasdik ettirilir. Tasdik makamı aynı takvim yılında mükerrer olmayacak şekilde ilave yaprak sayısını ilk tasdik şerhinin altına kaydeder ve bu kaydı usulüne göre tasdik eder.

Kayıt zamanı ve şekli

MADDE 18 – (1) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri, depoya ve mağazaya giren ve çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılır. Kayıtlar beyanname, eşya yollama kâğıtları ve satış listesine dayanılarak yapılır ve en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- Eşyanın depoya veya mağazaya giriş tarihi,
- Eşyaya ilişkin beyanname, Eşya Yollama Kâğıdı veya satış listesinin tarihi ve numarası,
- Eşyanın cinsi, kodu ve miktarı,
- Eşyanın nereden/nereye gönderildiği,
- Eşyanın depodan veya mağazadan çıkış tarihi.

(2) Depo ve mağazalarda önceki yıllardan kalan eşya, mali yılbaşında yapılan sayımlara istinaden ayrı bir sütun oluşturularak eşyanın Türkiye’de ilk defa mağaza veya depoya alındığı yer ve beyannamenin tescil sayısı ve tarihi de belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Deftere kayıtların en geç 10 gün içinde yapılması zorunludur.

(4) Antrepo Giriş-Çıkış Defteri bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesinde geçen kişilere istendiği takdirde ibraz edilmek üzere mağaza ve depo sahiplerince saklanmak zorundadır.

Satış belgesi

MADDE 19 – (1) Mağazalarda yapılan satışta, satıcı, alıcı ve satışa konu eşyaya ilişkin bilgileri içeren ve düzenleyen tarafından tarihine ve sıra numarasına göre saklanması zorunlu olan satış fişi ya da fatura düzenlenir.

(2) Satış belgesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Düzenleme tarihi, seri ve sıra numarası,
- Alıcının adı soyadı,
- Düzenleyen mağazanın adı ve adresi,
- Yurt dışına gidecek olan yolcular için biniş kartı veya pasaport numarası, yurt dışından gelen yolcular için pasaport numarası, transit yolcular için karaya çıkış kartı ve pasaport numarası,
- Satılan eşyanın kod numarası, nevi, satış fiyatı,
- Satış saati,
- Satış yapan mağaza görevlisinin adı, soyadı veya bu görevliyi belirleyen her türlü tanıtıcı işaret.

(3) Satış belgesi, seri/sıra numarasına göre teselsül ettirilir ve iki nüsha olarak düzenlenir.

(4) Müsteşarlık, satış belgesinde yukarıdaki fıkralarda belirtilen bilgiler dışında ek bilgi kaydı istemeye veya bu bilgiler olmaksızın satış belgesi düzenleme izni vermeye yetkilidir.

Satış belgesi kullanma mecburiyeti

MADDE 20 – (1) Mağazalar sattıkları eşya için satış belgesi vermek ve müşteri de söz konusu belgeleri istemek ve almak mecburiyetindedir.

Satış Listesi

MADDE 21 – (1) Gemiyeye verilen eşyayı göstermek için Yönetmeliğe ekli örneğe uygun olarak üç nüsha Satış

Listesi (Ek-3) düzenlenir.

Satış Listesinde bulunacak bilgiler

MADDE 22 – (1) Satış Listesi her takvim yılı başından itibaren teselsül ettirilir ve en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- Firma unvanı,
- Eşyanın cinsi, nevi, miktarı ve tutarı,
- Satış belgesinin tarihi ve numarası,
- Gemi adı.

Aylık Satış Listesi

MADDE 23 – (1) Mağazalar sattıkları eşyanın cinsini ve miktarını tespit etmek üzere Yönetmeliğe ekli örneğe uygun olarak her ay Aylık Satış Listesi (Ek-4) düzenler.

(2) Aylık Satış Listesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Düzenleyen mağazanın adı,
- Eşyanın cinsi, kod numarası ve satılan miktarı ile tutarı,
- Listenin ait olduğu dönem.

Aylık Satış Listesi nizamı

MADDE 24 – (1) Aylık Satış Listesi, her ay satılan eşyaya ilişkin satış belgesi esas alınarak düzenlenir. Aylık Satış Listeleri biri asıl üç nüsha düzenlenir ve listenin aslı en geç müteakip ayın 3 üncü günü akşamına kadar mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne verilir. Bir nüshası depoya gönderilir, bir nüshası da satış mağazasında saklanır.

Eşya Yollama Kâğıdı

MADDE 25 – (1) Aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde Yönetmeliğe ekli örneğe uygun Eşya Yollama Kâğıdı (Ek-5) kullanılır.

Eşya Yollama Kâğıdında bulunacak bilgiler

MADDE 26 – (1) Eşya Yollama Kâğıdı her takvim yılı başından itibaren birden başlayarak teselsül ettirilir ve aşağıdaki bilgileri içerir:

- Düzenleme tarihi ve sıra numarası,
- Eşyanın ait olduğu gümrük beyannamesinin tarihi ve sayısı ile depo ve mağazanın ismi, eşyayı teslim alanın adı, soyadı ile imzası,
- Eşyanın kod numarası, cinsi, adedi veya miktarı,
- Eşyayı teslim alan mağaza görevlisinin adı, soyadı, ya da tanıtıcı işareti.

Stok Cetveli

MADDE 27 – (1) Stok Cetveli, gerek depo gerekse mağazada dörder aylık dönemler itibarıyla ocak, mayıs ve eylül aylarında dönem başı mevcudunu göstermek üzere Yönetmeliğe ekli örneğe uygun olarak iki nüsha olarak düzenlenen bir cetveldir (Ek-6). Düzenlenen Stok Cetvellerinin bir nüshası bağlı bulunan gümrük müdürlüğüne verilir, diğer nüshaları da mağaza veya depoda saklanır.

(2) Stok Cetvelinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Mağazanın veya deponun adı ve cetvelin ait olduğu dönem,
- Dönem başındaki eşya cinsi ile mevcudu, dönem içinde giren ve çıkan eşya miktarı ve dönem sonu mevcudu.

(3) Eşya kod numarası ve cinsine göre sütunlara ayrılmış stok cetvellerinde, dönem başı mevcudu ile dönem sonu mevcudu tek kalemde, dönem içinde giren ve çıkan ise ayrı ayrı gösterilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eşya Hareketleri ve Satışlara İlişkin Usul ve Esaslar

Depoya eşya alınması

MADDE 28 – (1) Depoya eşya konulması işlemleri, Gümrük Kanununda ve Gümrük Yönetmeliğinde belirlenen usul ve esaslara tabidir.

Depodan eşya çıkarılması

MADDE 29 – (1) Depodan diğer bir depoya eşya, gümrük beyannamesi ile sevk edilir. Bunun için düzenlenecek üç nüsha beyannamenin bir nüshası eşyayı sevk eden gümrük müdürlüğünde kalır, iki nüshası eşya ile birlikte gönderilir. Varış gümrüğüne eşyanın depoya alınmasından sonra beyannamenin bir nüshası alıkonulur, diğer nüsha eşyayı sevk eden gümrük müdürlüğüne iade edilir. Eşya varış yerindeki depoya gümrük beyannamesi düzenlenerek alınır. Tasdikli beyanname nüshasını alan eşyanın sevk edildiği gümrük müdürlüğüne gerekli kayıt işlemleri Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre yapılır.

(2) Depodan aynı gümrük idaresi denetimi altında olmayan bir mağazaya eşya gönderilmesi hâlinde gümrük beyannamesi düzenlenir ve birinci fıkraya göre işlem yapılır.

(3) Depodan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazaya eşya sevki için dört nüsha Eşya Yollama Kâğıdı düzenlenir. Eşya Yollama Kâğıdının bir nüshası depoda kalır diğer nüshalar eşya ile birlikte gönderilir. Üç nüshası da ilgili gümrük memuru ve mağaza yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra, bir nüshası mağazada bırakılır, bir nüshası depoya gönderilir ve depoda kalan ilk nüshaya eklenir, son nüsha da gümrük müdürlüğünün özet beyan servisine verilir ve özet beyan servisince Eşya Yollama Kâğıdı ait olduğu beyannameye eklenir. Eşya Yollama Kâğıdı muhteviyatı eşya, mağazaya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir.

(4) Ayrı ayrı beyannameler ile depoya alınan eşyanın sevki durumunda eşyanın ait olduğu her bir gümrük

beyannamesinin tarih ve sayısının ayrı ayrı Eşya Yollama Kâğıdında belirtilmesi zorunludur.

- (5) Firmanın deposundan ancak kendi mağazasına eşya sevki yapılabilir.
- (6) Satışına izin verilmeyen eşya depodan satış mağazasına sevk edilemez.
- (7) Mağazaya gönderilen eşyanın depoya iadesi mümkündür.
- (8) Bu maddede yazılı esaslar mağazadan depoya eşya iadesinde de geçerlidir.

Mağazaya eşya alınması ve mağazalar arası nakil

MADDE 30 – (1) Gümrük beyannamesi veya Eşya Yollama Kâğıdı ile mağazaya gelen eşya bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde belirtilen şartlar dâhilinde kayıt altına alınır.

(2) Bir firmanın farklı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan bir mağazasından bir diğer mağazasına eşya nakli gümrük idaresinin iznine bağlıdır.

(3) Mağaza işletmeciliği yapan firmaların deposundan mağazasına veya mağazasından deposuna veya deposundan deposuna veya mağazasından mağazasına yapılan eşya nakli esnasında eşyaya isabet eden gümrük vergileri toplamının ilgili firmanın mağazaların tamamı için verilmiş olan toplam teminat tutarını aşması hâlinde aşan kısım için ayrıca teminat alınır.

(4) Söz konusu eşya için bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen işlemler yapılır.

Eşyanın satışı

MADDE 31 – (1) Mağazadan eşya satışı bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen belgeler ile Yeni Türk Lirası veya konvertibl yabancı para cinsinden her türlü ödeme aracıyla aşağıda sayılan kişilere veya yerlere yapılır.

a) Yolculara Eşya Satışı: Satışın bizzat yolcuların kendisine yapılması esastır. Vekâlet ve pasaport ibraz edilse dahi yolcu dışındaki bir kişiye satış yapılması mümkün değildir. Yolculara satılan eşyanın vergiye ya da bandrole tabi olması hâlinde, verginin ya da bandrolün tahsil edildiğine dair belge mağaza görevlisine ibraz edilmeden eşya teslim edilmez.

b) Gemilere Eşya Satışı: İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemilere kumanya olarak verilecek eşya; mağazalardan eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden yetkili bir personel (gemi kaptanı ya da gemi kâtibî) tarafından teslim alınır. Satılan eşya için her bir sefer itibarıyla tek bir satış belgesi düzenlenir. Satılan eşyanın kod numarasını, nevini, miktarını ve satış fiyatını gösteren üç nüsha Satış Listesi (Ek-3) düzenlenerek listenin bir nüshası satış belgesi ile birlikte alıcıya verilir. Listenin bir nüshası satış belgesinin mağazada kalacak nüshasına eklenir, üçüncü nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne ibraz edilir.

c) Uçaklara Eşya Teslimi: Yabancı ülkelere sefer yapan uçaklarda satışa sunulacak eşya; mağazalardan eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden yetkili bir personel (uçak pilotu ya da kabin amiri) tarafından gümrük memuru refakati ve nezaretinde teslim alınır ve aşağıdaki şekilde işlem yapılır.

1) Teslim edilen eşya için her bir sefer itibarıyla tek bir satış belgesi düzenlenir. Teslim edilen eşyanın kod numarasını, nevini, miktarını ve satış fiyatını gösteren beş nüsha Teslim ve İade Listesi (Ek-7) düzenlenerek listenin üç nüshası eşya ile birlikte teslim edilir. Listenin bir nüshası mağazada kalır ve bilgisayar sistemine veri girişi yapılır, bir nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne verilir.

2) Hava yolu şirketi uçak içinde satılmayıp iade edilecek eşyayı Teslim ve İade Listesine kaydeder. Ayrıca, uçuşun bitimini müteakip 72 saat içinde satış yapılan alıcı adı kayıtlı olan, üç nüsha Uçak İçi Satış Listesini (Ek-8) hazırlar. Her iki listeden birer nüsha mağazaya, birer nüsha da gümrük müdürlüğüne verilir.

3) Gümrük müdürlüğü Teslim ve Satış Listesi ile Uçak İçi Satış Listesini daha önce ibraz edilen Teslim ve İade Listesi ile birleştirir ve eşya iadesi varsa eşyanın gümrük memuru nezaretinde mağazaya iade edilmesine izin verir.

4) Uçak İçi Satış Listesini teslim alan mağaza yetkilisi 24 saat içinde bu bilgileri bilgisayar sistemine aktararak gümrük idaresinin denetimine sunar.

ç) Yat Sahiplerine Eşya Satışı: Yat sahipleri, yat limanlarında mağazalardan satın aldıkları eşya için düzenlenen satış belgelerini gümrük müdürlüğüne ibraz ederek gümrük beyannamesi düzenlettirmek zorundadırlar.

d) Diplomatik muafiyetlerden faydalananlara Dışişleri Bakanlığınca onaylanmış, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına ise Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmiş ilgili gümrük müdürlüğünce tescil edilmiş kararlar karşılığında satış yapılır.

Sarf malzemeleri

MADDE 32 – (1) Gümrüksüz satış mağazalarında satışa sunulan eşyanın tanıtımında kullanılan ve alıcıya bedelsiz olarak sunulan testerler ile satılan eşyanın konulduğu ambalaj malzemelerine mağazada satılan diğer mallara uygulanan işlemler uygulanmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük Denetimi ve Müeyyideler

Personele ait giriş ve kimlik kartına ilişkin işlemler

MADDE 33 – (1) Gümrük müdürlüğünce daimî giriş kartlarının verilmediği durumlarda bu kartı vermeye yetkili birimler, yolcu muayenesinin yapıldığı yerlere yönelik verilecek izinlerde veya bu kartların iptalinde gümrük müdürünün görüşünü alırlar.

Denetim ve müeyyide

MADDE 34 – (1) Depo ve mağazalar, gümrük müfettiş ve müfettiş muavinleri, gümrük kontrolörleri ve stajyer gümrük kontrolörleri ile gümrük ve muhafaza başmüdürü, gümrük müdürü ve yetkili memurlarının ve Müsteşarlıkça yetkili kılınacak kişilerin inceleme ve denetimine tabidir. Mağaza ve depo yetkilileri, bu yerleri inceleme ve denetim

elemanlarının talepleri hâlinde derhâl açmaya, her türlü kolaylığı göstermeye ve istenen bilgi ve belgeleri vermeye mecburdur. Buna riayetsizlik hâlinde mağaza veya depo, denetim ve inceleme yapanlarca geçici olarak kapatılır. İstenilen bilgi ve belgeler sunulduğunda derhâl açılır.

(2) Bu yerlerde yapılacak denetim, inceleme ve soruşturma sonucunda;

a) Gümrük Kanunu, Gümrük Yönetmeliği ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılıklar nedeniyle mağaza veya depo, denetimi yapan kişilerce tedbir mahiyetinde 10 güne kadar kapatılabilir. Kapatma kararı, kapatma nedenleri, kapatma süresi ve konuya ilişkin mütalaa ile birlikte en seri haberleşme aracı ile Müsteşarlığa bildirilir. Müsteşarlık, aykırı hususlar giderilinceye kadar mağazanın faaliyetini durdurur. Müsteşarlıktan talimat alınmamış olması hâlinde ilgili gümrük idaresi geçici kapatma süresinin bitimini izleyen gün mağazanın faaliyetinin devamına izin verir.

b) Usulsüz satış yapıldığının ya da açılış başvurusu sırasında Müsteşarlığa verilen taahhünameye aykırı davranışların tespiti hâlinde mağaza Müsteşarlıkça geçici olarak kapatılır. Kapatma süresi, usulsüzlük ve ihlalin ağırlığı ve tekrerrür durumuna göre 10 gün ila 1 yıl arasında değişebilir.

c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve diğer ceza koyan kanun hükümlerinin ihlal edildiğinin tespiti hâlinde derhâl adli merciler nezdinde suç duyurusunda bulunulur. Söz konusu ihlalin örgütlü olarak gerçekleştirildiğinin anlaşılması, ciddi nitelik ve boyutlarda bulunması hâlinde ya da devam edeceğine dair hukukî delil ile ciddi şüphe ve emarelerin görülmesi hâlinde adli takibat ya da mahkeme sonucu beklenmeden açılış iznleri Müsteşarlıkça iptal edilebilir.

(3) Gümrük idaresine ibrazı öngörülen belgeleri zamanında ibraz etmeyen mağaza veya deponun faaliyeti bu belgeler verilinceye kadar durdurulabilir.

(4) Üst aramasına karşı koyan veya gümrük nizamlarına uymayan personelin daimî giriş kartı gümrük müdürü tarafından iptal edilir veya iptali hususunda gerekli girişimlerde bulunulur.

(5) Hak sahibi olmayanlara satış yapılmasını, hak sahibi olanlara mükerrer ve limit üstünde satış yapılmasını önlemek üzere Müsteşarlık tarafından uygulanması istenen bilgisayar sistemi dışına çıkan mağaza ve depoların faaliyeti durdurulur. Sistem üzerinde değişiklik yapan mağaza ve depoların açılış iznleri iptal edilir.

(6) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak, hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın mağazalarda satışı ilgili gümrük idaresince hak sahibinin veya temsilcisinin yazılı talebi üzerine veya söz konusu eşyanın sahte markalı ya da telif hakkına tabi mal tarifine uyduğuna ilişkin açık deliller olması hâlinde re'sen durdurulur. Durdurma kararı aynı gün hak sahibine veya temsilcisine bildirilir.

(7) Hak sahibinin veya temsilcisinin başvurusu üzerine durdurma hâlinde başvuru tarihinden, re'sen durdurma hâlinde kararın hak sahibi veya temsilcisine tebliği tarihinden itibaren 10 gün içinde esas hakkında yetkili mahkemede dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa eşyanın satışına tekrar izin verilir.

(8) Sahte veya taklit mal sattığı mahkeme kararı ile kesinleşen mağazanın işletme izni iptal edilir. Bu durumda söz konusu eşya yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda Gümrük Kanunundaki tasfiye rejimi hükümlerine göre imha veya aslı nitelikleri değiştirilerek satış suretiyle tasfiye edilebilir.

Yıllık sayım

MADDE 35 – (1) Depo ve mağazanın yıllık normal sayımları Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen esaslar dâhilinde yapılır. Depo ve mağaza sayımlarında bulunacak heyete ilgili gümrük müdürü tarafından tayin edilecek en az şef seviyesinde bir memur başkanlık eder.

Fazla ve noksanlıklar

MADDE 36 – (1) Mağaza ve depolarda yapılan sayımlarda, firma tarafından verilen mağaza ve depo mevcutlarına ilişkin listeler ile eşyanın giriş ve çıkış belgeleri göz önünde bulundurulur. Eşyanın kısa sürede sayılamayacak olması hâlinde örnekleme yöntemiyle sayım yapılabilir.

(2) Sayım sonunda noksan çıkan eşyanın vergileri tahsil edilir. Bu noksanlığın, Gümrük Kanununun 106 ncı maddesinde sayılan geçerli nedenlerden ileri geldiği ispatlanmadığı takdirde noksan çıkan eşya için Gümrük Kanununun 236 ncı maddesine göre işlem yapılır.

(3) Sayım sonunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiği ispatlanmadığı takdirde, fazla çıkan eşya Gümrük Kanunu hükümleri çerçevesinde tasfiye edilir. Ayrıca, fazla çıkan kısım için Gümrük Kanununun 236 ncı maddesine göre işlem yapılır.

(4) Yapılan inceleme ve denetlemeler sonucunda, hak sahibi olmayanlara yapıldığı anlaşılan eşya ile hak sahibi olanlara limit üstünde satılan eşya noksan çıkan eşya addedilerek Gümrük Kanununun 236 ncı maddesi uygulanır. Eksikliğin boyutuna bağlı olarak yapılabilecek adli takibat hükümleri saklıdır.

Usulsüzlüklere ilişkin cezalar

MADDE 37 – (1) Aşağıda belirtilen hâllerde Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen tutarın iki katı usulsüzlük cezası uygulanır.

a) Mağaza ve depoların Gümrük Kanununda belirtilen gerekli teknik donanımlarında noksanlık bulunması,

b) Mağaza ve depolara alınan eşyaların firmalar tarafından zamanında kayıtlara geçirilmemesi.

Gümrük idaresinin görevleri

MADDE 38 – (1) Gümrük müdürlükleri bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine tevdi edilen belgeleri muntazam bir şekilde saklar; Yönetmelik hükümlerinin gereği gibi uygulanmasının sağlanması, tespit edilen aksaklıkların zamanında giderilmesi ve tedbirlerin alınması amacıyla depo ve mağazaya ait işlemleri sürekli olarak izler.

(2) Taahhüt yoğunluğu ve yolcu durumuna göre mağazaların günün hangi saatinde açık tutulacağı ilgili gümrük

müdürlüğünce tespit edilir. Bu saatler dışında mağaza açık bulundurulamaz ve satış yapılamaz. Diplomatik muafiyetten faydalananlara ve yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına eşya satan mağazalar normal mesai saatleri içinde satış yaparlar.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Fazla mesai

MADDE 39 – (1) Depo ve mağaza işleticilerinin talebi hâlinde, Gümrük Kanununun 219 uncu maddesi hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 40 – (1) 10/3/2000 tarihli ve 23989 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazaları ve Depoları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut mağazaların yeni şartlara uyumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan mağazalar, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen şartları Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl içinde yerine getirmek zorundadır.

Bilgisayar sistemine geçiş

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Uçakta satış mağazaları, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı’ndan transit geçen gemilere satış yapacak mağazalar, diplomatik muafiyetlerden yararlananlar ile yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına satış yapan mağazalar, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen Müsteşarlıkça zorunlu uygulamaya konulan bilgisayar sistemine bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 6 ay içinde dâhil olmak zorundadır.

Uçakta satış mağazaları için alınacak taahhütname

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Halen faaliyette bulunan uçakta satış mağazası işletmecileri ve hava yolu şirketleri, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen taahhütnameyi bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 ay içinde vermek zorundadır.

Sermaye artırımı

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Halen mağaza işletme izni almış ve faaliyette bulunan firmalar, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sermaye şartını bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl içinde yerine getirmek zorundadır.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

Ekleri İçin Tıklayınız

[Gumruk.Ek-1, Ek-2](#)

[Gumruk.Ek-3, Ek-8](#)

